

УДК 657

ББК 65.052

Пилипів Н.І.¹, Мотиль В.М.²

**КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ІДЕНТИФІКАЦІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕНЬ
ПРОЦЕСУ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА БУДІВЕЛЬНИХ
ПІДПРИЄМСТВАХ**

¹ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”,
Міністерство освіти і науки України,
кафедра теоретичної і прикладної економіки,
вул. Шевченка, 82, м. Івано-Франківськ,
76000, Україна,
тел.: 0673444155,
e-mail: npylypiv@gmail.com

²ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”,
Міністерство освіти і науки України,
кафедра теоретичної і прикладної економіки,
вул. Шевченка, 82, м. Івано-Франківськ,
76000, Україна,
тел.: 0675872804,
e-mail: vasyi.motyl@gmail.com

Анотація. У статі досліджено питання визначення необхідного забезпечення процесу організації управлінського обліку на будівельних підприємствах з метою формування концептуального підходу до його ідентифікації з урахуванням змін у сучасному інформаційному середовищі. Встановлено, що технологічний процес облікових процедур має бути забезпечений: організаційно, інформаційно, технічно, методично, соціально, ергономічно та ресурсно. За результатами проведеного дослідження розроблено класифікацію ресурсного забезпечення процесу організації управлінського обліку, від якої залежить важливість використання таких ресурсів з метою успішної реалізації стратегії розвитку підприємства у сучасному інформаційному середовищі.

Ключові слова: управлінський облік, організація, забезпечення, концептуальний підхід, будівельні підприємства.

Pylypiv N.I.¹, Motyl V.M.²

**CONCEPTUAL APPROACH TO IDENTIFICATION OF THE PROTECTION
OF THE ORGANIZATION OF MANAGEMENT ACCOUNT FOR BUILDING
ENTERPRISES**

¹ Precarpathian National University named after V. Stefanik,
Ministry of Education and Science of Ukraine,
Department of Theoretical and Applied Economics,
Shevchenko str., 82, Ivano-Frankivsk,
76000, Ukraine,
tel.: 0673444155,
e-mail: npylypiv@gmail.com

² Precarpathian National University named after V. Stefanik,
Ministry of Education and Science of Ukraine,
Department of Theoretical and Applied Economics,

Shevchenko str., 82, Ivano-Frankivsk,
76000, Ukraine,
tel.: 0675872804,
e-mail: vasyi.motyl@gmail.com

Abstract. The article examines the issue of determining the necessary provision of the process of organizing management accounting in construction companies in order to form a conceptual approach to its identification, taking into account changes in the modern information environment. Established that the technological process of accounting procedures should be ensured: organizationally, informational, technically, methodically, socially, ergonomically and resourcefully. According to the results of the research, the classification of resource support for the management accounting process has been developed, which determines the importance of using such resources in order to successfully implement the strategy of enterprise development in the modern information environment.

Keywords: managerial accounting, organization, security, conceptual approach, building enterprise.

Вступ. Постановка питання щодо організації управлінського обліку на будівельних підприємствах перед усім передбачає розгляд основних положень первинної організації, до яких доцільно відносити ідентифікацію забезпечень та виокремлення їх видів, що сприятиме формуванню такої обліково-аналітичної системи, яка буде спроможна задовольняти інформаційні запити менеджерів різних ієрархічних рівнів з урахуванням викликів сьогодення.

Відмітимо, що при випрацюванні позицій щодо організації облікових процедур на підприємствах, значна увага приділяється, зокрема, організації фінансового обліку, як чітко регламентованої облікової системи. Однак, питання організації управлінського обліку також потребують уніфікації у первинній її частині, що прийтиме формуванню необхідної інформації для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, направлених на успішну реалізацію стратегії розвитку підприємства.

Питання організації управлінського обліку висвітлені у наукових працях таких вітчизняних та зарубіжних вчених, як: І. Білоусова, С. Ф. Голов, К. П. Друрі, А. Г. Загородній, Т. П. Карпова, Л. В. Нападовська, В. Ф. Палій, Г. О. Партин, Н. І. Пилипів, Дж. Фостер, Ч. Т. Хорнгрен, Н. Г. Чумаченко, А. Д. Шеремет та ін.

Високо оцінюючи науковий здобуток вчених при дослідженні питань щодо організації управлінського обліку слід зазначити, що їх пропозиції носять не системний характер та потребують пошуку єдиного підходу до визначення такої складової процесу організації управлінського обліку, як ідентифікація його забезпечень, що й обумовлює актуальність окресленої проблематики.

Постановка завдання. Метою статті є дослідити необхідне забезпечення процесу організації управлінського обліку на будівельних підприємствах з метою формування концептуального підходу до його ідентифікації з урахуванням змін у сучасному інформаційному середовищі.

Результати. Раціональна організація управлінського обліку на будівельних підприємствах зумовлює позитивний вплив на формування якісного інформаційного забезпечення системи управління та створює необхідні умови для забезпечення сталого економічного розвитку не тільки будівельних підприємств, але й будівельної галузі та національної економіки в цілому. Тому вивчення виокремленої проблематики доцільно здійснювати з урахуванням проведеної оцінки діяльності будівельних підприємств, на базі яких здійснюється дослідження організації управлінського обліку.

З огляду на це, вважаємо за необхідне оцінити діяльність будівельних підприємств на основі статистичних даних про обсяг виконаних будівельних робіт та

прийнятого в експлуатацію житла за 2012-2016 рр. (табл. 1). Слід також відмітити, що інформація підготовлена на підставі даних державного статистичного спостереження за 2016 рік “Основні показники щодо реалізації дозволів на будівництво”, яке охоплює юридичні особи та відокремлені підрозділи юридичних осіб – замовників. Така інформація формується по Україні в цілому та по регіонах, крім тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя, а також частини зони проведення антитерористичної операції [1].

Таблиця 1

Аналіз обсягів прийнятого в експлуатацію житла за 2012–2016 рр.

Table 1

Analysis of the volumes of residential housing accepted for 2012–2016

Показник	2012 р.	2013 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.	Абсолютне відхилення 2016 р. від, (+,-)		Відносне відхилення 2016 р. від, (%)	
						2012 р.	2015 р.	2012 р.	2015 р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Обсяги прийнятого в експлуатацію житла, тис. м ²	9769,6	9949,4	9741,3	11044,4	9366,8	-402,8	-1677,6	-4,12	-15,19

Джерело: складено на основі [1]

Вивчення статистичних даних дало змогу встановити, що у цілому спостерігається тенденція до зменшення обсягів прийнятого в експлуатацію житла за 2012–2016 рр. Так, у 2016 р. в Україні прийнято в експлуатацію 9366,8 тис. м² загальної площі житла, і це на 1677,6 тис. м² (або на 15,19 %) менше ніж у 2015 р. та на 402,8 тис. м² (або на 4,12 %) з початку аналізованого періоду (рис. 1).

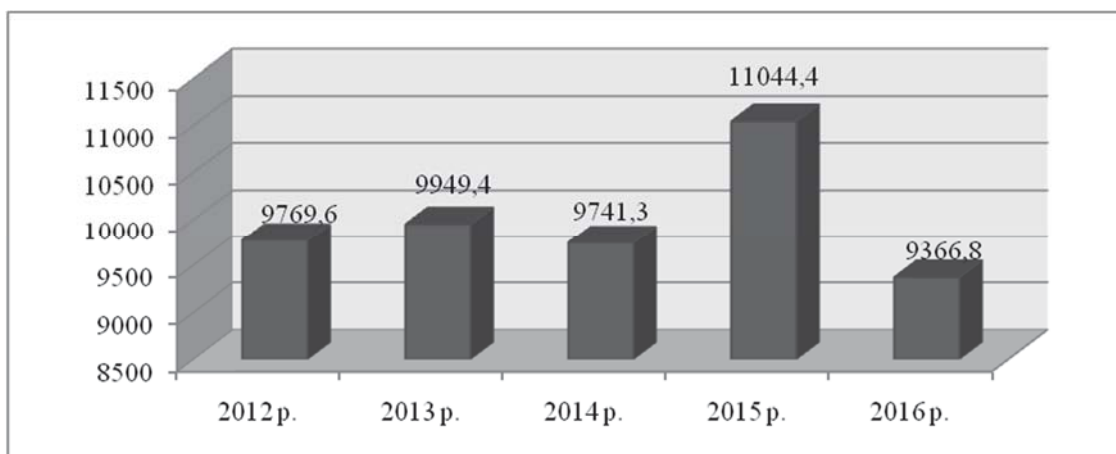

Рис. 1. Обсяги прийнятого в експлуатацію житла за 2012-2016 рр., тис. м²

Fig. 1. Volumes of residential housing accepted for use in 2012-2016, thousand m²

Джерело: складено на основі [1]

Встановлено, що із загальної площі прийнятого в експлуатацію житла (тобто 9366,8 тис. м²), 9024,5 тис. м² становила площа квартир, 342,3 тис. м² – площа гуртожитків і приріст площі існуючих квартир за рахунок реконструкції [1]. Розподіл загальної кількості прийнятих в експлуатацію квартир за місцем будівництва наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Розподіл загальної кількості прийнятих в експлуатацію квартир за місцем будівництва у 2016 р. [1]

Table 2

Distribution of the total number of apartments commissioned in operation at the place of construction in 2016[1]

Показник	Кількість квартир	Загальна площа квартир		Середній розмір квартири, м ² загальної площі
		тис. м ²	% до загального обсягу	
1	2	3	4	5
У міських поселеннях	85284	6223,4	69,0	73,0
У сільській місцевості	27292	2801,1	31,0	102,6
Усього	112576	9024,5	100,0	80,2

У результаті проведених аналітичних процедур встановлено, що загальна площа прийнятих в експлуатацію квартир у міських поселеннях становила 6223,4 тис. м², або 69,0 % від загального обсягу, у сільській місцевості – 2801,1 тис. м², або 31,0 %, що вказує на урбанізаційні процеси в країні, тобто зростання значення міст в розвитку суспільства, яке супроводжується ростом і розвитком міських поселень, зростанням питомої ваги міського населення, поширенням міського способу життя в регіонах та в країні у цілому.

Аналогічна ситуація спостерігається із співвідношенням загальної площі прийнятого в експлуатацію житла у міських поселеннях та у сільській місцевості, яке наведено у таблиці 3.

Таблиця 3

Загальна площа прийнятого в експлуатацію житла за місцем будівництва[1]

Table 3

The total area of the housing commissioned in operation at the place of construction[1]

Рік	Прийнято в експлуатацію, тис. м ² загальної площі			Відсотків до загального обсягу		
	всього	у тому числі		всього	у тому числі	
		у міських поселеннях	у сільській місцевості		у міських поселеннях	у сільській місцевості
1	2	3	4	5	6	7
2012	9769,6	6778,1	2991,5	100,0	69,4	30,6
2013	9949,4	6685,0	3264,4	100,0	67,2	32,8
2014	9741,3	6644,9	3096,4	100,0	68,2	31,8
2015	11044,4	7465,4	3579,0	100,0	67,6	32,4
2016	9366,8	6502,9	2863,9	100,0	69,4	30,6

Вивчення статистичних даних дало змогу виявити, що за аналізований період загальна площа прийнятого в експлуатацію житла у міських поселеннях становила майже 70 %, а у сільській місцевості відповідно близько 30 % відповідно. Тобто спостерігається чітка тенденція у співвідношенні забудови міської та сільської території за останні 5 років.

Отже, у результаті проведеної оцінки діяльності будівельних підприємств виявлено зменшення обсягів виконаних будівельних робіт за останній рік, тому саме з допомогою правильної організації управлінського обліку можливе вирішення проблеми щодо формування повного і якісного інформаційного забезпечення процесу прийняття рішень, які будуть направлені на реалізацію сталого розвитку будівельних підприємств та підтримку їх конкурентоспроможності.

У результаті проведеного дослідження встановлено, що технологічний процес облікових процедур, а тим більше праця виконавців, задля підвищення ефективності облікового процесу (своєчасного формування та подачі звітності користувачам) має бути забезпечений: організаційно; інформаційно; технічно; методично; соціально; ергономічно та ресурсно [2, с. 35]. Характеристика видів забезпечень процесу організації управлінського обліку на будівельному підприємстві наведена у таблиці 4.

Таблиця 4

Забезпечення процесу організації управлінського обліку на будівельному підприємстві

Table 4

Ensuring the process of organizing managerial accounting at the construction company

Вид забезпечення	Характеристика забезпечення
1	2
Організаційне забезпечення	розробка та впровадження організаційних регламентів, нормування праці облікових працівників тощо
Інформаційне забезпечення обліку	сукупність вхідних даних, система бази даних, їх обробка і одержання вихідної інформації. Загальне визначення і склад інформаційного забезпечення обліку має особливості, зумовлені його специфікою. Основним об'єктом обліку є інформація, причому на різних етапах технології обліку в цілому і технології розв'язання кожного облікового завдання. Так, на певній стадії облікового процесу облікова інформація є метою, результатом вирішення одного облікового завдання і разом з тим використовується для розв'язання іншого облікового завдання. На цій стадії така облікова інформація для наступного облікового завдання виступає як інформаційне забезпечення його розв'язку. Так, метою завдання з обліку матеріалів є одержання інформації про фактичний відпуск матеріалів, яка забезпечує розв'язування завдань з обліку витрат виробництва
Технічне забезпечення	комплекс технічних засобів і методів, що забезпечують функціонування обліку, контролю та аналізу
Методичне забезпечення	сукупність методичних та нормативно-законодавчих актів, які регламентують методика обліку господарської діяльності та складання звітності
Соціальне забезпечення	комплекс заходів матеріального та соціального стимулювання Підвищення продуктивності праці працівників облікової служби

Ергономічне забезпечення	створення належних умов праці в бухгалтерії (окремі робочі місця, мікроклімат, озеленення, освітлення)
Ресурсне забезпечення	передбачає своєчасне й повне постачання на робочі місця всіх видів використовуваних ресурсів: основних і допоміжних матеріалів, енергетичних ресурсів, інструментів, матеріалів тощо. В окремих випадках, коли обсяги споживаних на робочому місці ресурсів незначні, допускається часткове самообслуговування

Джерело: складено на основі: [2]

Слід відмітити, що організація, як етап процесу управління, означає процес упорядкованого використання всіх ресурсів в рамках системи управління підприємства. При цьому, за допомогою організації створюються і підтримуються раціональні відносини щодо використання трудових, матеріальних, фінансових та інформаційних ресурсів. Це дає можливість дати відповідь на питання: які саме ресурси мають бути використані для окремих видів діяльності, коли, де і як вони будуть використовуватися тощо. В результаті цього процес організації передбачає формування організаційної структури підприємства з чітко визначеними повноваженнями і відповідальністю. Організаційна структура у свою чергу визначає систему відносин між елементами, факторами, а також діяльністю на підприємстві [3, с. 238].

З урахуванням вищенаведеного вважаємо, що процес організації управлінського обліку передбачає створення обліково-аналітичної системи на підприємстві на основі упорядкованого використання ресурсів, необхідних для упровадження та ведення управлінського обліку на підприємстві. Тому дослідження ресурсного забезпечення у контексті ідентифікації забезпечень процесу організації управлінського обліку на будівельних підприємствах потребує особливої уваги.

Визначено, що ресурсне забезпечення організації управлінського обліку на будівельних підприємствах складається із таких ресурсів, як: матеріально-технічні і нематеріальні; трудові (праця та інтелектуальний потенціал); фінансові; інформаційні ресурси. Однак, у результаті проведеного дослідження встановлено, що відсутні підходи до більш детальної класифікації ресурсного забезпечення процесу організації управлінського обліку, яке б дало змогу сформулювати концептуальний підхід до дослідження окресленої проблематики.

За результатами проведеного дослідження нами розроблено класифікацію ресурсного забезпечення процесу організації управлінського обліку на будівельному підприємстві, що дасть змогу звернути увагу менеджерів на ресурси, необхідні для забезпечення правильної організації облікових процедур (табл. 5).

Таблиця 5

Класифікація ресурсного забезпечення процесу організації управлінського обліку на будівельному підприємстві

Table 5

Classification of resource support for the process of managing accounting at the construction company

№ п/п	Класифікаційна ознака	Вид забезпечення
1	2	3
1.	За видами ресурсів	матеріальні; трудові; фінансові; інформаційні; часовий

2.	За формою ресурсу	матеріальна форма; нематеріальна форма
3.	За видами інформаційного ресурсу	нормативна інформація; планова інформація; облікова інформація; контрольна інформація; аналітична інформація
4.	За етапами організації	методичне забезпечення; технічне забезпечення; організаційне забезпечення
5.	За рівнем управлінського впливу	адміністративний; соціальний
6.	За видом комунікаційного забезпечення	технологічний; інформаційно-комунікаційний; інтернет-ресурс
7.	За походженням ресурсу	первинні; вторинні

Джерело: розроблено автором.

Вважаємо, що серед виокремлених видів ресурсів особливої уваги під час організації управлінського обліку на будівельному підприємстві потребує виокремлення адміністративного ресурсу, який можна визначити як використання посадовими особами своїх службових повноважень з метою впливу на бізнес-процеси на підприємстві [4, с. 180]. Виокремлення такого ресурсу пояснюється тим, що управлінський облік не є чітко регламентованим і носить рекомендаційний характер, і відповідно його організація на підприємстві повністю залежить від керівництва підприємства, а отже й проявляється важливість застосування такого ресурсу.

Поряд із адміністративним ресурсом доцільно виокремити соціальний, який характеризує здатність до підвищення (чи зниження) соціального статусу або рангу, місця у соціальній структурі, що зумовлено застосуванням принципу делегування повноважень під час виокремлення центрів відповідальності.

Слід відзначити, що для нормального функціонування будівельного підприємства будь недостатньо мати матеріальні, фінансові та людські ресурси – необхідно знати, що з цим усім треба робити, знати про технології їх використання. Тому інформація, інформаційні ресурси нині розглядаються як окрема економічна категорія.

Встановлено, що інформаційний ресурс – це особливий вид ресурсу, що ґрунтується на ідеях і знаннях, нагромаджених у результаті науково-технічної діяльності людей і поданий у формі, придатній для збирання, реалізації та відтворення [5, с. 94].

Інформаційний ресурс має низку характерних особливостей. Зокрема, на відміну від інших (матеріальних) ресурсів, він практично невичерпний. З розвитком суспільства і зростанням обсягу використовуваних знань цей ресурс не зменшується, а навпаки, зростає. Застосування нового інформаційного ресурсу замість застарілого потенційно може спричинити дії радикального характеру, багаторазово підвищити продуктивність праці, поліпшити використання інших ресурсів тощо [5, с. 94]. Опрацьований інформаційний ресурс трансформується у інформаційне забезпечення.

Вивчення спеціальної економічної літератури дало змогу встановити, що існують відмінності у трактування терміну “інформаційне забезпечення”. Так, зокрема, Л. Г. Мельник [6, с. 111] розглядає інформаційне забезпечення як формування інформаційної впорядкованості процесів, а С. В. Бегун [7, с. 109] розуміє інформаційне забезпечення управління як комплекс організаційних, правових, технічних,

технологічних заходів, засобів та методів, що забезпечують у процесі управління і функціонування системи інформаційні зв'язки її елементів шляхом оптимальної організації інформаційних масивів баз даних і знань.

Дослідник Макаруч О. Г. обґрунтовує, що інформаційне забезпечення – це, насамперед, процес задоволення потреб користувачів у інформації, необхідній для обґрунтування і прийняття рішень [8, с. 162].

Поширеним є твердження, що інформаційне забезпечення – це сукупність форм документів, нормативної бази і реалізованих рішень щодо обсягу, розміщення і форм організації інформації, яка циркулює в системі автоматизованого оброблення економічної інформації чи в інформаційній системі [9, с. 61].

Організація інформаційного забезпечення управлінського обліку покладена в основному на працівників бухгалтерської служби, а також підрозділів (складів, цехів) підприємства, що здійснюють первинний облік.

За умов використання сучасних інформаційних систем значну частину роботи з організації інформаційного забезпечення виконують спеціалісти з обробки інформації. Проте такі питання, як організація системи облікових реєстрів, формування складу бази даних та режиму функціонування автоматизованої бази даних, порядок збереження облікової інформації, вони не завжди можуть кваліфіковано вирішувати без участі спеціалістів обліку.

Встановлено, що до компонентів інформаційного забезпечення відносять: дані, необхідні для вирішення завдань обліку, методи і засоби подання облікових даних, систему уніфікованих документів, систему і методику створення баз даних, інформаційну взаємодію завдань обліку, засоби формалізації запису даних, організації потоків облікової інформації, методи і засоби розподільної інформаційної системи обробки інформації, інформаційну послідовність виконання завдань обліку [2, с. 37].

Особливість інформаційного забезпечення управлінського обліку, що відрізняє його від інформаційного забезпечення фінансового обліку є те, що воно є більш різноманітнішим ніж останнє, та носить конфіденційний характер на його виході. Тому інформаційне забезпечення управлінського обліку передбачає визначення критеріїв доступу до такої інформації та встановлення безпеки доступу до неї, яка проявляється через: безпеку інформації, безпеку інформаційних систем та безпеку мережі. Натомість інформаційне забезпечення фінансового обліку передбачає вільний доступ до інформації.

Встановлено, що інформаційне забезпечення процесу організації управлінського обліку характеризується багаторазовістю використання, тому може застосовуватися на різних етапах організації управлінського обліку та його ведення.

Проте, інформаційне забезпечення управлінського обліку має також спільну особливість з інформаційним забезпеченням фінансового обліку, яка полягає у безперешкодному доступі працівників бухгалтерської служби до інформації, яка формується у всіх без винятку відділах підприємства. Схематичне відображення інформаційних потоків процесу організації управлінського та фінансового обліку наведено на рис. 2.

Висновки. Таким чином, у результаті проведеного дослідження щодо визначення необхідного забезпечення процесу організації управлінського обліку на будівельних підприємствах, здійснено формування концептуального підходу до його ідентифікації з урахуванням змін у сучасному інформаційному середовищі. Встановлено, що технологічний процес облікових процедур має бути забезпечений: організаційно; інформаційно; технічно; методично; соціально; ергономічно та ресурсно. За результатами проведеного дослідження розроблено класифікацію ресурсного забезпечення процесу організації управлінського обліку, що сприятиме задоволення

інформаційних потреб менеджменту та правильній організації управлінського обліку, від якої залежить важливість використання таких ресурсів з метою реалізації стратегії розвитку підприємства в сучасному інформаційному середовищі.

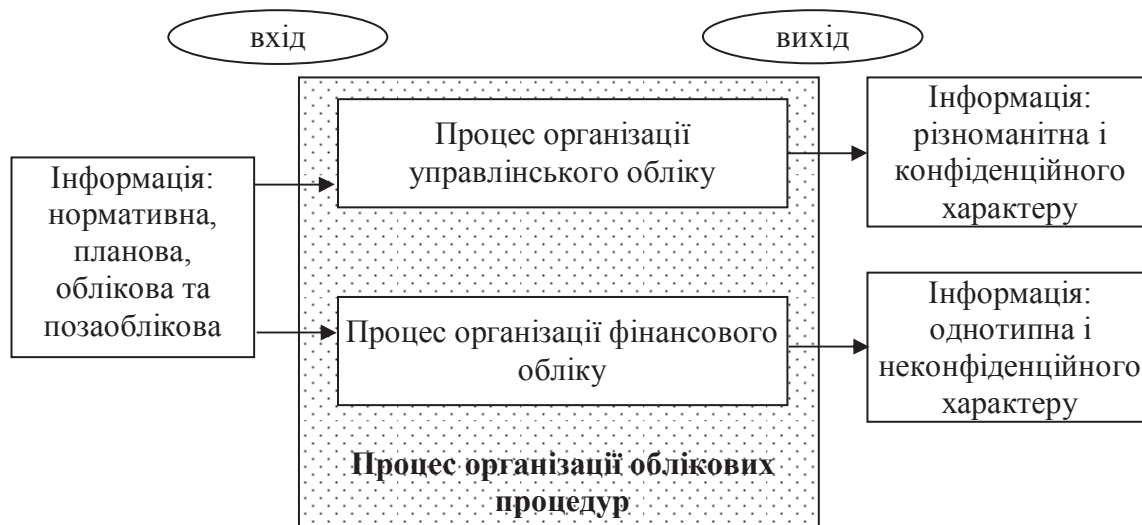

Рис. 2. Інформаційні потоки процесу організації облікових процедур на будівельному підприємстві

Fig. 2. Information flows of the process of organization of accounting procedures at the construction company

Джерело: розроблено автором.

1. Прийняття в експлуатацію житла в Україні [Електронний ресурс] // Статистична інформація. Будівництво [сайт] / Державна служба статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Гнатишин Л. Б. Організація обліку : [навч. посіб.] / Л. Б. Гнатишин, О. С. Прокопишин. – Львів : Магнолія 2006, 2014. – 432 с.
3. Antić Ij. Organizing as the phase of management process and management accounting / Ij. Antić, V. Sekulić // *Facta Universitatis Series: Economics and Organization*. – 2005. – Vol. 2 (3). – pp. 237–245.
4. Ніколаєнко Н. Використання адміністративного ресурсу / Н. Ніколаєнко // *Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї*. – К., 2008. – Вип. 13. – С. 180–184.
5. Пашко П. В. Митні інформаційні технології : [навч. посіб.] / П. В. Пашко, О. Ф. Волик, О. В. Кашчева. – К. : Знання, 2011. – 391 с.
6. Мельник Л. Г. Экономика и информация: экономика информации и информация в экономике: энцикл. словарь / Л. Г. Мельник. – Сумы : Унив. книга, 2005. – 383 с.
7. Бегун С. В. Інформаційне забезпечення податкової статистики в Україні / С. В. Бегун // *Економіка та держава*. – 2009. – № 11. – С. 109–111.
8. Макарчук О. Г. Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління сільськогосподарським підприємством / О. Г. Макарчук // *Науковий вісник НУБПУ аціонального Сер. : Економіка, аграрний менеджмент, бізнес*. – 2013. – Вип. 181 (3). – С. 160–165.
9. Артюх О. В. Проблематика інформаційного забезпечення аудиту управлінської діяльності / О. В. Артюх // *Науковий вісник ОНЕУ. Всеукраїнська асоціація молодих науковців*. – Науки: економіка, політологія, історія. – 2013. – № 12(191). – С. 61–72.

References

1. "Acceptance of housing in Ukraine." *Statistical information. Construction. State Statistics Service of Ukraine*, www.ukrstat.gov.ua. Accessed 20 May 2017.
2. Gnatishin, L.B., and O.S. Prokopishin. *Organization of accounting*, Magnolia 2006, 2014.
3. Antić, Ij. "Organizing as the phase of management process and management accounting." *Facta Universitatis Series: Economics and Organization*, vol. 2 (3), 2005, pp. 237-245.
4. Nikolaenko, N. "Use an administrative resource." *Modern Ukrainian politics. Politicians and political scientists about her*, vol. 13, 2008, pp. 180-184.
5. Pashko, P.V., Volik, O.F., and O.V. Kashcheva. *Customs information technology*, Knowledge, 2011.

6. Melnyk, L.G. *Economics and information: the economy of information and information in the economy: enycl. Dictionary*, Univ. book, 2005.
7. Behun, S.V. "Information provision of tax statistics in Ukraine." *Economy and the state*, no. 11, 2009, pp. 109-111.
8. Makarchuk, O.G. "Information and analytical support of strategic management of agricultural enterprises." *Scientific herald NUBPU national. Series: Economics, agrarian management, business*, vol. 181 (3), 2013, pp. 160-165.
9. Artyukh, O.V. "Problem of informational support of audit of management activity." *Scientific herald ONEU. All-Ukrainian Association of Young Scientists*, no. 12(191), 2013, pp. 61-72.

Рецензент:

Якубів В.М. – д.е.н., професор, зав. кафедри управління та бізнес-адміністрування ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника".

УДК 657.1:637.5

ББК 65.052.9 (4 Укр) 230.7

Кушнір В.О.

**ЗВЕДЕНИЙ ОБЛІК ВИТРАТ М'ЯСО-ЖИРОВОГО ВИРОБНИЦТВА:
МЕТОДИКА І ПРАКТИКА**

ДВНЗ "Київський національний економічний університет
ім. В. Гетьмана",
Міністерство освіти і науки України,
кафедра обліку, контролю та оподаткування агробізнесу,
пр-т. Перемоги, 54/1, м. Київ,
03057, Україна,
тел.: (044) 371-62-21,
e-mail: kusvo27@gmail.com

Анотація. Метою статті є дослідження та удосконалення методики зведеного обліку витрат м'ясо-жирового виробництва для отримання деталізованої інформації про виробничі витрати та для пошуку шляхів зниження собівартості виробництва м'яса. Запропоновано обліковувати витрати м'ясо-жирового відділення за окремими виробничими дільницями, що дозволить отримувати детальну інформацію для потреб контролю, аналізу, калькулювання та звітності. Для доцільного бюджетування діяльність кожного окремого структурного підрозділу м'ясо-жирового виробництва та для потреб ощадливого виробництва запропоновано відображати витрати кожного виробничого цеху на окремих групах аналітичних рахунків.

Ключові слова: зведений облік, витрати виробництва, м'ясо-жирове виробництво, облік витрат.

Kushnir V.O.

**CONSOLIDATED COST ACCOUNTING AT MEAT AND FAT PRODUCTION:
METHODOLOGY AND PRACTICE**

State Higher Educational Establishment "Kyiv National
Economic University named after Vadym Hetman" Ministry
of Education and Science of Ukraine,
Department of accounting, control and taxation of
agribusiness,
Prospect Peremogy, 54/1, Kyiv,
03057, Ukraine,
tel.: 044 3716221,
e-mail: kusvo27@gmail.com